

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Fakultet kierunkowy: Poetyki groteski (Ćw. audytorjne), PG_00145284						
Kierunek studiów	Sztuka kreatywnego pisania (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2024 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2024/2025		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS			2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Wydział Filologiczny -> Instytut Filologii Polskiej -> Zakład Teorii Literatury i Krytyki Artystycznej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Maciej Dajnowski					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
	Dodatkowe informacje: <ul style="list-style-type: none"> • Wykład z prezentacją multimedialną • Praca w grupach • Analiza tekstów z dyskusją • Analiza zdarzeń krytycznych (przypadków) • Wykład konwersatoryjny • Dyskusja 						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		18.0	50
Cel przedmiotu	Celem zajęć jest poszerzenie kompetencji studentek i studentów w zakresie poetyki tekstu literackiego (w odniesieniu do groteskowych odmian fikcji artystycznej) oraz pogłębienie kompetencji w dziedzinie analizy, interpretacji i wartościowania utworów literackich. Celami obocznymi są pogłębienie wiedzy z zakresu historii sztuki (przemiany konwencji groteskowych w malarstwie, ilustracji, zdobnictwie) w wymiarze koniecznym dla rozwoju kompetencji pisarskich oraz praktyczne ćwiczenia w generowaniu literackich efektów groteskowych.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[SKPL3_U02] Potrafi wykorzystywać metody i teorie literaturoznawcze i kulturowe do tworzenia interpretacji i ocen tekstów literackich.	Student potrafi wykorzystywać zogniskowane wokół zjawiska groteski metody i teorie literaturoznawcze, szczególnie z obszaru polonistyki, do tworzenia interpretacji i ocen tekstów literackich.	[SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU5] realizacja zadania problemowego
	[SKPL3_K01] Jest gotów do oceny posiadanej wiedzy i umiejętności twórczych oraz wartości własnych tekstów artystycznych, krytycznych i użytkowych, posiłkując się m.in. ustaleniami współczesnego literaturoznawstwa.	Student jest gotów do oceny posiadanej wiedzy i umiejętności twórczych w dziedzinie fikcji groteskowej oraz wartości własnych tekstów artystycznych, posiłkując się m.in. ustaleniami współczesnego literaturoznawstwa i polonistyki.	[SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SK6] demonstracja umiejętności praktycznych
[SKPL3_W06] Zna i rozumie w stopniu zaawansowanym ważne, rozpoznane w obszarze literaturoznawstwa, formy, gatunki, konwencje językowe i postawy artystyczne współczesnej kultury literackiej oraz ich znaczenie dla samodzielnego udziału w życiu literackim i kulturalnym, w tym dla tworzenia tekstów, udziału w debacie publicznej z zachowaniem reguł komunikacyjnych określanych w ramach współczesnego językoznawstwa, w działalności organizacyjnej i przedsiębiorczości.	Student zna i rozumie w stopniu zaawansowanym ważniejsze, odnotowywane przez literaturoznawstwo współczesne i polonistykę, zjawiska realizujące poetykę groteski w literaturze, kulturze i sztuce polskiej i powszechnej.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna	
Treści przedmiotu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Narodziny i zakres pojęcia "groteski". 2. Groteskowość w sztukach plastycznych - ewolucja pojęcia i zjawiska. 3. Różnorodność rozumienia pojęcia "groteska" w obszarze literatury pięknej i krytyki. 4. Groteska "mitologiczna" i jej związki z poetykami fantastycznymi. 5. Groteska "jasna": linia Michaiła Bachtina i Aarona Guriewicza (groteska renesansowa). 6. Groteska "mroczna": linia Sigmunda Freuda i Wolfganga Kaysera (groteska romantyczna). 7. Groteska "lekka", jej związki z makabrą i makabreską. 8. Groteska i Wielka Awangarda. 9. Groteska i poetyka absurdu. 10. Groteska i postmodernizm. 11. Groteska w teatrze współczesnym. 12. Groteska w filmie. 13. Groteska w komiksie. 14. Groteska i kultura popularna. 		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Aktywny udział w dyskusjach	51.0%	40.0%
	Praca zaliczeniowa	51.0%	60.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Literatura piękna:
		<p>Literatura piękna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • François Rabelais, <i>Gargantua i Pantagruel</i>, przeł. T. Boy-Żeleński [fragmenty]. • Miguel Cervantes, <i>Przemysłny szlachcic Don Kichote z Manczy</i>, przeł. A. i Z. Czerny [fragmenty]. • E.T.A. Hoffmann, <i>Piaskun</i>, przeł. F. Faleński. • Roman Jaworski, <i>Historie maniaków</i> [fragmenty]. • Franz Kafka, <i>Przemiana</i>, przeł. J. Kydryński. • Afred Kubin, <i>Po tamtej stronie</i>, przeł. A.M. Linke. • Stanisław Lem, <i>Dzienniki gwiazdowe</i> [fragmenty]. • Gustav Meyrink, <i>Golem</i>, przeł. A. Lange. • Sławomir Mrożek, wybór opowiadań. • Bruno Schulz, <i>Sklepy cyjamonowe</i> [wybór]. • Tadeusz Strug, <i>Zakopanoptikon</i> [fragmenty]. • Stanisław Ignacy Witkiewicz, wybór dramatów. <p>Opracowania teoretyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • M. Bachtin, <i>Twórczość Franciszka Rabelaisa a kultura ludowa Średniowiecza i Renesansu</i>, przeł. A. i A. Goreniewie, Kraków 1975. • H. Bloom, B. Hobby, <i>The Grotesque</i>, Infobase Publishing, New York 2009. • W. Bolecki, <i>Groteska, groteskowość</i>, [hasło w:] <i>Słownik literatury polskiej XX wieku</i>, red. A. Brodzka i in., Wrocław 1992. • W. Bolecki, <i>Od potworów do znaków pustych. Z dziejów groteski: Młoda Polska i dwudziestolecie międzywojenne</i>, [w:] <i>Pre-teksty i teksty. Z zagadnień związków międzytekstowych w literaturze polskiej XX wieku</i>, Warszawa 1991, [lub pierwodruk:] "Pamiętnik Literacki" 1989, z. 1. • S. Buryła, <i>Nobilitacja groteski</i>, "Teksty Drugie" 2006, nr 4. • J.R. Clark, <i>The Modern satiric grotesque and its traditions</i>, The University Press of Kentucky, Lexington 1991. • A. Clayborough, <i>Z problemów teorii groteski (I) i (II)</i>, przeł. P. Marciszuk, J. Bujek, W. Kruszcza, "Przegląd Humanistyczny" 1981, nr 1/2 i 3. • R. Duggan, <i>The grotesque in contemporary British fiction</i>, Manchester University Press, Manchester and New York 2013. • J.D. Edwards, R. Graulund, <i>Grotesque</i>, Routledge, New York 2013. • M. Esslin, <i>Znaczenie absurdu</i>, przeł. P. Bikont, "Pamiętnik Literacki" 1976, z. 3. • S. Freud, <i>Niesamowite</i>, [w:] <i>Pisma psychologiczne</i>, przeł. R. Reszke, Warszawa 1997. • M. Głowiński, <i>Groteska jako kategoria estetyczna</i>, [w:] <i>Groteska</i>, red. M. Głowiński, Gdańsk 2003. • M. Głowiński, <i>Groteska we współczesnej literaturze polskiej</i>, [w:] <i>Intertekstualność, groteska, parabola</i>, Kraków 2000. • T. Gryglewicz, <i>Groteska w sztuce polskiej XX wieku</i>, Kraków 1984. • A.J. Guriewicz, <i>Problemy średniowiecznej kultury ludowej</i>, przeł. Z. Dobrzyński, Warszawa 1987. • A.J. Guriewicz, <i>Z historii groteski. "Góra" i "Dół" w średniowiecznej literaturze łacińskiej</i>, przeł. W. Krzemień, [w:] <i>Groteska</i>, red. M. Głowiński, Gdańsk 2003; [lub pierwodruk:] "Pamiętnik Literacki" 1979, z. 4. • S.M. Halloran, <i>Język i absurd</i>, przeł. G. Cendrowska, [w:] <i>Groteska</i>, red. M. Głowiński, Gdańsk 2003; [lub pierwodruk:] "Pamiętnik Literacki" 1979, z. 4. • A. Janus-Sitarz, <i>Groteska literacka. Od Diabła w Damaszku do Becketta i Mrożka</i>, Kraków 1997. • L.B. Jennings, <i>Termin "groteska"</i>, przeł. M.B. Fedewicz, [w:] <i>Groteska</i>, red. M. Głowiński, Gdańsk 2003; [lub pierwodruk:] "Pamiętnik Literacki" 1979, z. 4. • E. Jentsch, <i>O psychologii niesamowitego</i>, "Autoportret". • W. Kayser, <i>Das Groteske. Seine Gestaltung in Malerei und Dichtung</i>, Oldenburg 1957. • W. Kayser, <i>Próba określenia istoty groteskowości</i>, przeł. R. Handke, [w:] <i>Groteska</i>, red. M. Głowiński, Gdańsk 2003; [lub pierwodruk:] "Pamiętnik Literacki" 1979, z. 4. • B. McElroy, <i>Fiction of the Modern Grotesque</i>, St. Martin's Press, New York 1989. • B. McElroy, <i>Groteska i jej współczesna odmiana</i>, przeł. M.B. Fedewicz, [w:] <i>Groteska</i>, red. M. Głowiński, Gdańsk 2003. • P. Marciszuk, <i>Groteska i absurd (stetyczny i światopoglądowy aspekt groteski)</i>. Cz. 2, "Przegląd Humanistyczny" 1983, nr 4. • P. Marciszuk, <i>U podstaw groteskowej wizji świata - kryzys podmiotowości</i>. Cz. 1, "Przegląd Humanistyczny" 1982, nr 12. • R. Nycz, <i>Gest śmiechu : z przemian świadomości literackiej początku w. XX (do pierwszej wojny światowej)</i>, "Pamiętnik Literacki" 1977, z. 4. • J. Onimus, <i>Groteska a doświadczenie świadomości</i>, przeł. K. Falicka, [w:] <i>Groteska</i>, red. M. Głowiński, Gdańsk 2003; [lub pierwodruk:] "Pamiętnik Literacki" 1979, z. 4.

		<ul style="list-style-type: none"> • B. Pawłowska-Jądrzyk, <i>Ciężar i lekkość w kulturze: estetyka, poetyka, style myślenia</i>, Kraków 2017. • B. Pawłowska-Jądrzyk, <i>Sens i chaos w grotesce literackiej. Od "Pałuby" do "Kosmosu"</i>, Kraków 2002. • E. Sidoruk, <i>Groteska w poezji Dwudziestolecia. Leśmian - Tuwim - Gałczyński</i>, Białystok 2004. • L. Sokół, <i>Groteska w teatrze Stanisława Ignacego Witkiewicza</i>, Wrocław 1973. • Ph. Thompson, <i>The Grotesque</i>, Routledge, New York 1972. • Sch.R. Weishaar, <i>Masters of the Grotesque: The Cinema of Tim Burton, Terry Gilliam, the Coen Brothers and David Lynch</i>, McFarland & Company, Jefferson 2012.
	Uzupełniająca lista lektur	Nie dotyczy.
	Adresy eZasobów	Adresy na platformie eNauczanie:
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	<p>Relacje między humorystyczną groteską "bachtinowską" a mroczną - romantyczną.</p> <p>Analiza komparatystyczna groteskowych dzieł literackich i plastycznych.</p>	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.